

De objecto, & tendentia divinæ volitionis applicativæ omnipotentia ad actus creaturæ & liberos.

Prima conclusio cum doctissimis Recentioribus: quando voluntas est libera, libertate puræ contradictionis ad amorem honestum, & ejus omissionem puram, sufficienter applicatur omnipotentia per volitionem, quæ sit objectivè determinata & subjectivè semiefficax volens individuum *A*, nimirum, hunc numero amorem: atamen ea volitio non debet tendere in omissionem *A* simul, & actum: quod si solum tendat in omissionem actus *A* non sufficienter applicat omnipotentiam. Probatur prima conclusionis pars: volitio subjectivè semiefficax, & objectivè determinata ad actum *A*, parat, & offert omnipotentiam arbitrio voluntatis, ut pro libito illius ad actum concurrat; atqui volitio omnipotentiam offerens arbitrio voluntatis, ut pro libito illius ad actum concurrat sufficienter applicat, seu parat omnipotentiam ad actum *A*: ergo sufficienter applicatur omnipotentia per volitionem, quæ sit objectivè determinata ad individuum *A*, & subjectivè semiefficax.

Probatur major: volitio subjectivè semiefficax differt à subjectivè efficaci, quia non connectitur essentialiter cum actu, licet efficaciter applicet omnipotentiam ad illum, verum dependet,

det, quoad executionem ab aliena libertate, & cooperatione, in quo cum inefficaci convenit: ergo volitio subjectivè semiefficax parat, & offert omnipotentiam arbitrio voluntatis, ut pro libito illius ad actum concurrat. Probatur jam minor: illa volitio sufficienter applicat, seu parat omnipotentiam ad actum *A*, quæ sola potest eam præparare; atqui sola volitio omnipotentiam offerens arbitrio voluntatis potest eam præparare: ergo volitio omnipotentiam offerens, &c. Probatur minor: volitio efficax non præparat sufficienter omnipotentiam ad actum *A* liberum, cum tollat libertatem, juxta alibi dicta; atqui neque volitio purè inefficax sufficienter præparat, cum nihil exequatur: ergo sola volitio omnipotentiam offerens, quæ est subjectivè semiefficax, potest eam præparare.

Ulterius probatur minor primi syllogismi à paritate efficaci: nam habitus supernaturalis infusus sufficienter præparatur ad actum supernaturalem; atqui non alia ratione sufficienter, & formaliter præparatur, nisi quatenus est in voluntatis arbitrio, ut pro ejus libito, & determinatione ad actum supernaturalem concurrat: ergo pariter volitio omnipotentiam offerens arbitrio voluntatis. Neque obstat, quod hæc volitio sit objectivè determinata ad unum nimirum, ad actum *A*, præ *B*: nam in tantum hoc obstat, in quantum esset essentialiter connexa cum actu, seu non indifferens ad illum, & ejus omissionem; atqui non est connexa essentialiter cum actu, cum non sit purè efficax subjectivè,

sed

sed semiefficax, & indifferens ad utrumvis, quia quoad executionem offert omnipotentiam arbitrio creaturæ: ergo potest esse determinata ad actum *A*.

Probatur jam secunda pars conclusionis: ut omnipotentia nihil agat, non requiritur volitio, seu tendentia positiva, quia ad non agendum non requiritur practica, & positiva inclinatio, sed sufficit carentia inclinationis ad agendum; atqui quando omnipotentia præparatur ad actum *A* nihil agit in ordine ad illius omissionem, casu quo ea ponatur, cum ommissio sit nihil, & ut nihil detur, non debeat dari positiva in illud, & volitiva tendentia, nisi aliquis alius titulus specialis interveniat: ergo volitio non debet tendere in omissionem actus *A* simul & actum. Neque inde sequitur, quod si volitio non tendat in omissionem, voluntas non habeat potentiam proximam ad illam; falsa enim est sequela, nam habet potentiam proximam ad actum per omnipotentiam indifferenter applicatam, & per hoc, quod volitio in omissionem non tendat, non tollitur potentia proxima, quam ad omissionem habet voluntas ex se; cum ea volitio ad actum non necessitet, sed sit indifferens.

Probatur demum tertia pars conclusionis: divina volitio in tantum est applicativa omnipotentiam ad aliquem effectum, in quantum tendit, seu fertur in illum, juxta dicta sect. antecedenti, quia non aliter applicat omnipotentiam, quam effectum volendo; atqui divina volitio, quæ solum fertur in omissionem puram, non fertur

fertur in actum oppositum omissioni; ut patet: ergo ea volitio non est applicativa omnipotentiam ad actum, cum hic ut existat; perat positivam in ipsum divinæ voluntatis tendentiam. Neque dicas: juxta secundam partem conclusionis; volitio non fertur in omissionem: ergo non applicat omnipotentiam ad omissionem. Concedam enim consequentiam de applicatione positiva, quia cum ommissio sit nihil, & volitio possit esse determinata ad actum in casu conclusionis, ad quid circa omissionem applicatio positiva ipsam volens requiretur?

Atque ex nostra conclusione constat, quod per dictam volitionem determinat Deus voluntatem ad individuationem effectus, scilicet, ad actum *A* præ *B*; at hæc determinatio non est *positiva*, seu absolute positivè connexa cum actu *A*, uti est prædeterminatio Thomistica, nam adhuc ea volitione posita, potest voluntas ponere carentiam actus: est autem determinatio *negativa*, seu negativè, & conditionatè connexa cum actu *A*: hoc est, ex suppositione, quod voluntas velit, v. g. amare, non parat Deus illi concursum ad alios amores, & solum præparat ad *A*; verum voluntas potest eum omittere. Deinde ea volitio est simul amor actus honesti, ad quem omnipotentiam applicat, juxta dicta in tertio præmissio.

Respondebis autem primo, cum Eximio Doctore, Patribus Lessio, Ruiz, Martinon, Erise, Alarcon, Meraz, Oviedo controversia 10. Physicæ, num. 40. quod volitio applicativa omni-

poten-

potentia non debet determinate tendere, ut in nostra conclusione statuitur, in actum creaturæ, sic: *volo amorem A*, sed modo tantum conditionato, sic: *volo concurrere cum Petro ad ipsius volitionem, si ipse actu velit*. Sed contra: quia talis volitio est fatua. Probatür assumptum: hæc volitio est fatua: *volo, quod si homo existat sit animal rationale*: ergo & hæc: *volo concurrere cum Petro ad amorem, si ipse actu amet*. Nam ideò prima fatua est, quia est volitio de conditionato, sub conditione cum eo identificata; atqui ita est secunda, nam æquè identificatur te actu velle, & Deum actu concurrere, quam esse animal rationale, & esse hominem, quoniam Deus & creatura concurrunt per eandem actionem indivisibilem: ergo est fatua.

Respondebis secundo cum Patre Izquierdo, de Deo, disp. 38. num. 75. 76. & 79. objectum volitionis applicativæ non debere esse amorem *A*, sed concursum ad extra *prout à Deo*, non autem *prout à creatura*: indeque cum concursus ad extra sit eadem indivisibilis actio Dei, & creaturæ, ea actio *prout à Deo* est objectum divinæ volitionis; non verò *prout à creatura*. Sed contra: hæc expressio: *volitio tendit in amorem, non prout hic est à creatura*, vel negat tendere in aliquem respectum identificatum cum amore, vel præcisè negat tendere in connotatum, nimirum, *creatura*? Si primum volitio involvet prædicata repugnantia, nam volitio à parte rei tendens in amorem, & non tendens in aliquod identificatum cum amore, à parte

parte rei tendit, & non tendit in amorem, ut est evidens; sed hoc est involvere prædicata repugnantia, cum sit habere tendentias contradictorias: ergo involvit.

Si autem dicas secundum, contra est: quia jam ea expressio, & reduplicatio est inutilis, nam inutile est negare volitioni respectum, quem sine incommodo, & indecentia habere potest; atqui volitio divina potest respicere creaturam, tum complexè, tum incomplexè sine ullo incommodo, & indecentia, ut est notum: ergo reduplicatio est inutilis. Ulterius: quia etiam fallit illa altera expressio: *volitio tendit in concursum actualem, prout à Deo*, nam *ly pro ut à Deo*, vel significat tendere in Deum incomplexè, & sic non est ad rem in ordine ad omnipotentiam applicandam, cum omnis volitio divina sit amor ipsius Dei; vel significat tendere in Deum complexè, & sic est implicatoria, nam implicat volitio tendens ad dandam existentiam Deo, quem à se existentem supponit, & à quo virtualiter producit: ergo ea expressio vel non est ad rem, vel est implicatoria.

Secunda conclusio cum Patre Molina in concordia, quæst. 14. disp. 26. art. 13. versiculo *Neuter*, & etiam disp. 32. citato à Patre Herrera de Prædestinatione, quæst. 8. sect. 3. num. 45. quem docti Recentiores sequuntur, contra Patres Junium, Ramirez, & alios: quando voluntas est libera libertate puræ contradictionis ad actum turpem v. g. odium Dei, & omissionem

nem illius, applicatur omnipotentia per volitionem objective vagam circa odium, & eius omissionem: non autem per volitionem objective determinatam ad actum turpem, neque objective vagè tendentem in odium, & amorem. Probatur prima conclusionis pars: volitio vagè objective tendens in odium Dei, & omissionem illius est semiefficax, & feria, cum sufficienter, & efficaciter applicet omnipotentiam; sed dependenter ab arbitrio creaturæ, quoad executionem: ergo possibilis est Deo talis volitio applicativa omnipotentia.

Probatur consequentia: ideo non esset possibilis talis volitio, quia esset indecens tendentia divina in odium Dei; atqui tendentia divina in odium Dei, vel omissionem illius non est indecens: ergo possibilis est. Probatur minor à paritate fati urgente: non est indecens respectu divini intellectus tendentia iudicativa objective disjunctiva, & vera circa contradictoria contingentia; quorum unum est falsum: ergo neque est indecens respectu divinæ voluntatis tendentia volitiva objective disjunctiva, & bona circa contradictoria contingentia, quorum unum est malum, ac per consequens non est indecens ea tendentia volitionis. Paritas videtur convincens, & æqua, quia tam refugit falsum intellectus summè cognoscitivus, quam voluntas summè sancta, & recta refugit malum.

Hanc sanè efficacem paritatem conatur infirmare Pater Ramirez, disp. 10. capite 4. à num. 103, dicens non esse bonam paritatem ab intellectu

lectu ad voluntatem, quod probat pluribus instantiis desumptis à Patre Junio sect. 7. capite 12. Quod si respondeamus, ut ipse tibi numero 105. respondet: paritatem esse bonam, non quidem universaliter, sed in aliquo tantum casu, & actu particulari, qualis disjunctivus in specie argumenti: Petir à Patre Junio, & à nobis, ut demus fundamentum de eo, quod actus disjunctivus sit assequutus privilegium æquiparationis cum actu disjunctivo alterius potentia. Si Pater Junius viveret, ipse daret talia fundamenta, quæ difficillimè possent impugnari.

Ego verò do fundamentum à priori: quia intellectus, & voluntas in aliquibus disconveniunt, & conveniunt in alijs, ideoque in illis non est bona paritas, & in his bona est. Exempli gratia: intellectus, & voluntas divina disconveniunt in *cognoscere* & *amare* creaturam; nam intellectus est necessitatus ad eam cognoscendam, essetque imperfectio illius non illam cognoscere; at voluntas libera est ad eam amandam foret enim imperfectio, quod à bono creato, & limitatio raperetur: inde non est bona ista consequentia: *intellectus divinus fertur necessarid in omne verum, etiam creatum: ergo divina voluntas fertur necessarid in omne bonum etiam creatum.* At verò conveniunt in hoc, quod est posse absque indecentia tendere vagè in objecta opposita, quia neque intellectus iudicans vagè falsum, *judicat falso*, neque voluntas volens vagè malum, *vult malè*, cum ea volitio non sit simpliciter volitio, aut simpliciter affectio, concipiatur

piaturque ex honestissimis finibus, & non sit complacentia mali, sed potius odium.

Deindè Patrem Ramirez alloquor: nostri Doctores communiter in tractatu de voluntate, tenentes contra Thomistas, Deum amare purè possibile non infecta malitia morali, sic arguunt: tendentia intentionalis intellectus non petit suum objectum existere, ac per consequens Deus potest cognoscere purè possibile: ergo tendentia intentionalis voluntatis non petit suum objectum existere, ac per consequens Deus poterit purè possibile amare. Uterius: plures ex nostratibus gravissimi Theologi defendentes contra Thomistas in tractatu de beatitudine, illam formaliter in visione, & amore consistere, sic arguunt: quia datur possessio rationalis propria intellectus, beatitudo consistit in visione: ergo quia datur possessio rationalis summi boni propria voluntatis, beatitudo consistit in amore. Dicesne has paritates Thomistas non urgere? Audebis asserere, tot gravissimos Magistros ineptè parificare? Minimè quidem, nec ob aliam rationem nisi propter fundamentum à nobis datum, quia nimirum in hoc quod est *tendere intentionaliter* in sua objecta, & eorum actus esse possessiones summi boni, intellectus, & voluntas conveniunt.

Jam verò immedie ad nostram paritatem respondet primo, num. 106. negando Deum cognoscere modo vago, disjunctivo contradictoria. Sed contra: quia hoc negari nequit,

nam

nam in signo scientiæ necessariæ Deus cognoscit formaliter vagè rem contingentem esse, vel non esse; atque item in decreto efficaci disjunctivo finis per medium *A*, vel *B*, obtinendi cognoscit ea media formaliter vagè, quia cum veritas determinata contingens, & medium determinatum pertineant ad signum contingentium, non sunt determinatè cognoscibilia pro signo necessariorum: ergo falsa est solutio. Respondet secundo num. 107. negando consequentiam, & reddendo disparitatem, quia intellectus judicando vagè fallum, *non judicat falso*; aut voluntas volendo vagè malum, *vult malè*. Verum jam ad hoc est satisfactum, & satisfiet ulterius, sicut & interrogationibus, quas facit Patri Junio, in argumentis contrariis.

Nunc autem probatur secunda pars conclusionis: volitio divina semiefficax objective determinata ad actum turpem, licet non tollat libertatem, quia est indifferens, tamen ex parte Dei est efficax respectu actus turpis, cum ad illum efficaciter applicet omnipotentiam, & cum sit simpliciter volitio & affectio, erit quædam in peccatum inclinatio: ergo constituet Deum causam *per se* peccati; quod repugnat, ac per consequens nequit esse determinata. Attamen respectu actus honesti, juxta primam conclusionem potest esse, & est objective determinata, quia Deus potest esse, & est causa *per se* actus boni. Jam pro tertiæ partis probatione, nota, quod Deus potest habere decretum non concurrenti in *A* cum voluntate ad

amorem, & simul decretum, quo se præparet ad concurrendum in *A* cum voluntate ad odium, vel omissionem illius, quo in casu constituet voluntatem liberam, libertate puræ contradictionis ad odium, vel ejus carentiam.

Tunc sic probatur tertia pars conclusionis: quando Deus resolute non vult concurrere ad amorem nequit velle ad amorem concurrere, alias vellet contradictoria; sed in eo casu resolute nollit concurrere ad amorem: ergo non posset velle ad amorem concurrere; atqui vellet si volitio applicativa omnipotentia ad odium, tunc tenderet etiam in amorem, ut patet: ergo ea volitio nequit tendere in odium, & amorem. Uterius: quando voluntas est antecedenter impotens ad amorem non requiritur, quod volitio applicativa omnipotentia ad odium, tendat in amorem; atqui in libertate illa puræ contradictionis supponitur voluntas antecedenter impotens ad amorem, cum detur nolitio Dei efficax de non concurrente ad illum: ergo volitio non debet in amorem tendere.

Negat id Pater Junius, sect. 7. nam tenet in eo casu requiri volitionem objective vagam circa odium, vel amorem licitum, aut aliam rem penitus disparatam respectu odij, sic. v. g. tendentem: *volo odium, vel amorem*, aut sic: *volo odium, vel muscam*. Sed contra primam tendentiam, præter dicta paragrapho antecedenti, arguo sic: non potest requiri, aut constituere libertatem puræ contradictionis, id, quod destruit eam libertatem; atqui volitio sic tendens:

volo

volo odium, vel amorem, destruit libertatem puræ contradictionis, cum constituat libertatem contrarietatis, qua posita libertas definit esse puræ contradictionis, ut patet: ergo ea tendentia nequit in casu conclusionis requiri.

Contra secundam verò tendentiam sic argumentor: nullum impertinens ad aliud conducit ad illius existentiam, ut est evidens, alioqui impertinens non esset; sed omnis res disparata respectu odij, v. g. *musca* est impertinens ad illud: ergo nulla res disparata respectu odij conducit ad illius existentiam; sed eo ipso ad existentiam odij non requiritur volitio tendens in rem disparatam, cum neque adsit alius titulus ut requiratur, sicuti in argumentis contrariis videbimus: ergo non requiritur talis tendentia, independentè à qua potest sufficienter omnipotentia ad odium applicari. Adverte tamen, quod volitio, quam nos in hoc casu defendimus est amor omissionis odij, & odium odij, nam bene potest idem actus esse volitio objecti, quia tendat ad dandam ei existentiam, seu *ut sit*, & esse odium, quia sit displicentia objecti propositi, ut mali: odium enim non est objecti nolitio, sed displicentia in eo.

Tertia conclusio cum eodem Patre Molina supra, & Patribus Arriaga, prima parte, disp. 23. num. 26. Cardinali de Lugo disp. 8. de penitentia, num. 165. Antonio Perez, de voluntate, disp. 5. num. 40. qui favent etiam secundæ nostræ conclusioni: quando voluntas est libera, libertate contrarietatis versante inter amo-

rem Dei v. g. licitum, & Dei odium applicatur omnipotentia per volitionem objective vagantem inter amorem, & odium; non aurem debet ea volitio tendere in puras eorum omissiones. Probatur prima conclusionis pars: nequit in voluntate dari plena potestas ad amorem, & odium, nisi detur aliqua volitio Dei applicativa omnipotentia, & signatè hos actus respiciens, alias daretur potestas ad aliquem actum positivum, ad quem omnipotentia applicatio, & influxus non extenderetur: ergo ut in voluntate sit potestas ad amorem, & odium debet dari Dei volitio utrumque vage respiciens, atque ea volitio debet esse semiefficax, & seria, quod in omnibus conclusionibus intelligendum est.

Probatur jam secunda conclusionis pars: quando in voluntate datur, uti hic, libertas contrarietatis mixta, versans inter amorem licitum, & illicitum odium, tunc etiam datur duplex libertas contradictionis, alia ad amorem, & omissionem amoris; alia ad odium, & omissionem odij; atqui in libertate contradictionis ad amorem, & omissionem amoris non debet volitio practice tendere in omissionem, uti in prima conclusione probatum est; & idem dicendum venit de omissionem odij, quia pura carentia non eget positivo omnipotentia concursu, neque aliunde datur titulus, ut volitio in omissionem tendat: ergo volitio non debet tendere in puras omissiones amoris, & odij: secus autem erit si non sint puræ, nam erunt actus positivi, positivo Dei concursu indigentes.

Quarta

Quarta conclusio: quando voluntas est libera libertate contrarietatis versante inter amorem Dei v. g. illicitum (quia Deus juxta Patrem Ripalda, & alios Authores potest mihi prohibere sui dilectionem, saltem sub veniali) & odium Dei etiam illicitum, debet volitio semiefficax, & seria applicativa omnipotentia tendere disjunctive inter utrumque actum, & utriusque omissionem. Probatur conclusio: velle absolute, & simpliciter peccatum repugnat Deo; nam si vellet absolute, & simpliciter, magis vellet, quam nollet, magis in illud afficeretur, quam rejiceret, & hoc summa Dei sanctitati repugnat; atqui velle determinate peccatum, est velle peccatum absolute, & simpliciter, ut ex terminis patet: ergo Deus nequit velle determinate peccatum; atqui volitio vagans inter amorem illicitum, & illicitum odium, quin tendat in eorum omissiones, vult determinate peccatum, cum utrumque peccatum sit: ergo debet volitio disjunctive tendere in eos actus, & eorum omissiones.

Jam verò pro libertate anonima versante inter electiones A, & B inter se componibiles nulla specialis statuitur conclusio, quia nulla in ea difficultas apparet: si enim utraque electio A, & B sit licita, volitio tendit determinate in utramque, & non in earum omissiones; si autem utraque sit illicita, tendet volitio in eas, & in omissiones earum. Demum si una sit licita, & illicita altera jam non erunt inter se componibiles, saltem moraliter, ac proinde neque erit libertas

libertas anonima, sed contrarietatis, de qua discurretur sicuti in tertia conclusione, de amore, & odio. Ut autem decrerum applicativum omnipotentiae plenè percipias, attende dictarum omnium volitionum tendentias.

In libertate purae contradictionis ad amorem licitum, & ejus omissionem puram, sic tendit volitio: *volo amorem A*. In libertate purae contradictionis ad actum turpem v. g. odium Dei, & omissionem illius sic tendit: *volo odium, vel omissionem qdij*. In libertate contrarietatis ad amorem Dei licitum, & odium Dei, sic: *volo amorem, vel odium*. In libertate contrarietatis ad amorem, & odium utrumque illicitum, sic: *volo amorem, & odium, vel eorum omissiones puras*. In libertate anonima ad electiones licitas, sic: *volo electionem A, & B*: si verò sit inter electiones illicitas, sic: *volo electionem A, & B, vel earum puras omissiones*.

ARGUMENTA CONTRARIA.

Ad argumenta contraria Procedimus, quae quia multa sunt, & difficilia, contra omnes conclusiones prater primam, adversus quam nullum est, duas in Classes dividemus.

PRIMA CLASSIS ARGUMENTORUM.

Argumentum primum ex Patre Ribade-neyra, de praedestinatione, disp. 11. num. 68. disjunctiva affirmatio peccati, vel ejus carentiae est propriè affirmatio peccati, licet quando carentia verior apparet, magis illam affirmatio, quam peccatum suadeat: ergo pariter, licet Deus magis inclinetur in carentiam peccati, tamen ejus volitio disjunctiva est propria affectio ad peccatum, atqui omnis vera affectio, & propria ad peccatum repugnat Deo: ergo & illa disjunctiva volitio. Praemitto ad solutionem primo: quod illa disjunctiva volitio non est affectio ad peccatum, *speculativa* per modum complacentiae, cum non sit illius amor, sed potius odium; potest tamen dici affectio *practiva*, sed *vaga*.

Praemitto secundo, quod illa disjunctiva volitio, non est *simpliciter* volitio peccati, ac proinde, nec propriè affectio, & est ratio: quia velle disjunctivè peccatum, vel ejus carentiam, non est simpliciter velle peccatum. Etenim actus, qui per se non est magis *velle*, quam *nolle* peccatum, non est simpliciter velle peccatum;